

Szervdonációs és Transzplantációs Európa- és Világnap Magyarországon

2023. október 14.

A Szervdonációs és Transzplantációs Európa Nap vagy más néven Európai Donációs Nap 1996-ban került először megrendezésre Genfben. Később, 2005-ben, a WHO világnappá nyilvánította, majd 2007 óta többször is megrendezésre került.

Az Európa Tanács kezdeményezte a Szervdonáció és Transzplantáció Európai Napjának, tulajdonképpen ünnepi rendezvényének megtartását, amelynek eredeti célja ma is ugyanaz, hogy tiszteletünket fejezzük ki azoknak, akik szervet adományoztak transzplantációs céllal haláluk után vagy élődönorként adták szervüket valakinek. A megemlékezés további fontos célja, hogy javítani tudjuk a szervadományozással kapcsolatos társadalmi tudatosságot, és felhívjuk a figyelmet a szervdonáció fontosságára, és eloszlassuk a szervadományozással kapcsolatos kétségeket és félreértéseket.

Magyarországon a Transzplantációs Alapítvány a Megújított Életekért, a Magyar Transzplantációs Társaság és az Országos Vérellátó Szolgálat közös szervezésében 2007 óta kerül megrendezésre a Szervdonáció és Transzplantáció Európa-, és Világnapja.

Ezen napon a délelőtti sportrendezvényeket követően a délutáni ünnepségen kerülnek átadásra a Pro Vita díjak az élődönorként szervet adományozók részére, valamint a Szent Kozma és Damján díj a szervdonációs és transzplantációs területen kiemelkedő teljesítményt nyújtott személyek részére. Az egész napos rendezvénysorozat a Mezőgazdasági Múzeumtól induló fáklyás felvonulással zárul október 14-én 19 órától, melyre minden érdeklődőt szeretettel várnak a szervezők. A felvonulással donorainkra és azokra a néhai betegársainkra emlékezünk, akik már nem lehetnek velünk.

Magyarországon évente kb. 130 ezer ember hal meg, azonban csak 200-250 agyhalottról érkezik donorjelentés, akik potenciális szervdonorok lehetnek.

A tavalyi évben 122 elhunyt donorból és 56 élődonorból összesen 369 szervátültetés történt, a transzplantációk 84,8%-a elhunyt donortól származó szervvel valósult meg. Az év során 451 új beteg került várólistára, vagyis a világ minden országát érintő kihívás Magyarországot is érinti, hiszen minden évben több beteg kerül várólistára, mint ahányat le tudunk venni szervátültetés miatt. Sajnos nincs elég donorszerv a szükségletek kielégítésére. Azonban együtt változást érhetünk el.

Minden életmentő szervátültetés egy adományozó döntésével kezdődik. Egy hazai felmérés szerint a lakosság 73%-a adná szerveit transzplantációs célokra halála után, de csupán 23% ismeri az elhunytból történő szervadományozásra vonatkozó jogrendet.

Magyarországon két lehetőség van a szervadományozásra: élő személy által adományozott donorszervvel, illetve elhunyt agyhalott donorból történő szervdonációval.

Az agyhalál az halál. Az agyhalál oka, hogy megszűnik az agy vérellátása és így az oxigén és tápanyag ellátása, és ezért az agyat alkotó sejtek elpusztulnak. Intenzív osztályon történő ellátás és mesterséges lélegeztetés keretei között ezt a halálfolyamatot felismerik és a keringés

gyógyszeres támogatásával még egy bizonytalan, de rövid ideig a szívműködés megmaradhat. Az agyhalott még egy ideig működőképes szervei jelentik a szervadományozás lehetőségét!

Magyarországon és a legtöbb európai országban a feltételezett beleegyezés elvét alkalmazzák az elhunytból történő szervadományozás szabályozására, amely azt jelenti, hogy ha valaki életében nem tiltotta meg írásban, hogy holttestéből szervet eltávolítsanak átültetési céllal, akkor az elhunyt beleegyezését kell vélelmezni. Miután ez a jogszabály és elv az önrendelkezési jogra épül, így ez a döntésünk nem átruházható másra. Ezt azt jelenti, hogy az én szerveimről én dönthetek, vagyis más nem dönthet az én szerveim sorsáról. Ez a döntés nem csupán egy lehetőség, hanem mindannyiunk személyes felelőssége. Szeretteink szervadományozásra vonatkozó végakarátát tisztelnünk és képviselnünk kell akkor is, ha az eltér a mi saját szerveinkre vonatkozó végakaratunktól.

Mi is lehetünk életmentő szervadományozók, mindenki lehet életmentő!

A szervadományozást támogató döntésünkkel több ember életét is megmenthetjük, hiszen egy donorból akár 6 szervet is lehet transzplantálni.

Minden szervadományozással kapcsolatos döntés, amelyet az ember az önrendelkezés keretei között hoz meg, jó döntés.

Egy döntés és egy beszélgetés.

Így tudjuk kifejezni tiszteletünket az életmentő donorok felé, mert mi is lehetünk életmentők!

Országos Vérellátó Szolgálat, Transzplantációs Igazgatóság 2023

További információ: www.ovsz.hu/szervdonacio